

"Chcę wiedzieć więcej o ..."

PISEMKO EDUKACYJNE „ŚWIETLICZAKÓW”

NR 1 /4/ rok szkolny 2012/2013 maj Nakład 35 egz.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Św. Kingi w Sanoku

Drodzy Czytelnicy!

Oddaję w Wasze ręce czwarty numer pisemka edukacyjnego, w którym prezentuję prace „świecliczaków”, powstałe w ramach cyklu zajęć „CHCĘ WIEDZIEĆ WIĘCEJ O...”.

Uczniowie, po przeczytaniu wybranej przez siebie książki lub artykułu, wzbogacając swoją wiedzę z zakresu różnorodnych dziedzin, wyszukują ciekawe informacje, którymi dzielą się z innymi.

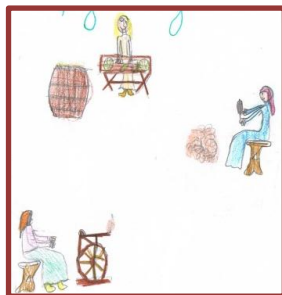
Zachęcam do interesującej, a zarazem pouczającej lektury.

Uwaga: W pisemku zachowałam pisownię, nazewnictwo i styl autora.

Elżbieta Gruba

Chcę wiedzieć więcej o... JESIENI

Gdy dni stają się chłodniejsze i szybko zapada zmrok, ludzie coraz więcej czasu spędzają w domach. Kiedyś w długie jesienne wieczory gospodynie zbierały się po chatach, aby wspólnie prząść wełnę, drzeć pierze, lub szatkować kapustę. Praca szła szybciej, gdy przy niej śpiewano, albo snuto niesamowite opowieści o duchach, diablach, czarownicach i zakopanych skarbach.

Oliwia Królicka kl. 2 d

Chcę wiedzieć więcej o... OWOCACH

Wiśnie to owoce o kwaskowatym smaku. Zawierają wodę, tłuszcze, węglowodany, witaminy i minerały. Można robić z nich konfitury.

Gruszki to jedne z najłodszych owoców. Zawierają dużo witamin, wzmacniają odporność i dodają energii.

Jabłka to owoc o kulistym, o soczystym i chrupiącym miąższu. Zawierają witaminy i dużo błonnika.

Gracja Podulka kl..2c

Chcę wiedzieć więcej o... CHOINCE

Choinka to zielone drzewko. W czasie Świąt Bożego Narodzenia na tej choince zawieszamy: bombki, tańcuchy, światełka to nieomyślny znak Świąt Bożego Narodzenia. W Polsce na Święta Bożego Narodzenia nie powinno zabraknąć choinki. To Świąteczna tradycja trwa w Polsce niecałe 100 lat.

Paulina Borkawska

Chcę wiedzieć więcej o... BETLEJEM

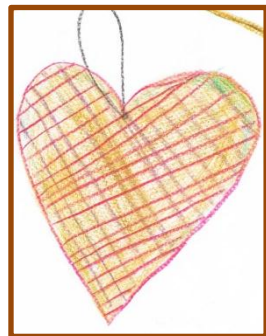
Betlejem w Biblii nazywane jest Miastem Dawidowym czyli miastem w którym urodził się król Izraela Dawid. Tam właśnie musiał udać się jego potomek Józef ze swoją ciężarną żoną Marią, aby wziąć udział w spisie ludności.

W ten sposób Betlejem stało się również miejscem urodzenia Jezusa. Dzisiaj pielgrzymują do niego chrześcijanie z całego świata.

Bernardo Balzano kl.2 c

Chcę wiedzieć więcej o... PIERNIKACH CHOINKOWYCH

Dawniej większość ozdób choinkowych robiono własnoręcznie. Robiono je z bibuły, kolorowych papierów, piórek, wyduszek i słomy. Na gałązkach choinki zawieszano też jabłka, orzechy i pierniczki w kształcie serc. Bardzo ładnie wygląda Mikolaj zrobiony z lukru. Na choince świecono świece, ponieważ wierzono, że dusze zmarłych przodków przychodzą, żeby się przy nich ogrzać.

Paulina Borkowska

Chcę wiedzieć więcej o... FAJERWERKACH

W Europie sztuczne ognie pojawiły się w XIII wieku za sprawą słynnego podróżnika i odkrywcy Marco Polo, który wrócił z wyprawy do Chin z tajemnicą ich produkcji. Wkrótce bez fajerwerków nie wyobrażano sobie urodzin króla, wyboru papieża czy parady zwycięskich wojsk. Pewnego razu Brytyjczycy dla uczczenia pokoju z Francją zaprosili włoskich pirotechników, aby przygotowali godne widowisko. Zanim rozpoczęło przedstawienie, między pirotechnikami wywiązała się bójka, część fajerwerków wybuchła przed czasem i pokaz zakończył się kląpą.

Zofia Grzebieniak kl. 2a

Chcę wiedzieć więcej o... TEATRZE

Gdy podnosi się kurtyna, jest to znak, że zaraz rozpocznie się przedstawienie. Na widowni zapada cisza. Wszyscy wpatrują się w scenę. Właśnie tam aktorzy odegrają sztukę. Nie ma dwóch jednakowych przedstawień. Od wieków w teatrze wszystko odbywa się na oczach widzów, na żywo

W starożytności teatry były olbrzymie! Mogły pomieścić nawet do 30 tysięcy widzów. Przypominały nieco dzisiejsze stadiony. Aktorów dobrze było widać dzięki kostiumom, maskom na twarzach oraz butom na wyjątkowo wysokiej podszewie zwanych koturnami.

400 lat temu w Anglii żył Willam Szekspir - najwybitniejszy na świecie autor sztuk teatralnych. W tamtych czasach liczyła się przede wszystkim skomplikowana intryga i szybka akcja. Szekspirowi udało się stworzyć wiele wspaniałych sztuk. Najbardziej znane z nich Romeo i Julia, Hamlet, Makbet.

Dzisiaj scena za sprawą dekoracji może stać się zarówno królewskim pałacem, jak i leśną polaną. Dzisiaj znany aktor jest gwiazdą. Trudno więc uwierzyć, że w starożytności aktorami byli niewolnicy, nie powodziło się im najlepiej, czasem brano ich za żebraków. Często kilku aktorów łączyło się w grupę tworząc grupę teatralną. Wędrowali z miasta do miasta pokazując swoje przedstawienia. W danych czasach. W role żeńskie wcielali się młodzi mężczyźni. Gdy wydało się, że w teatrze gra kobieta, wybuchł skandal.

Jak widać na przestrzeni wieków teatr przeszedł ogromną ewolucję.

Bulczyńska Sandra kl.2a

Chcę wiedzieć więcej o... DRZEWIE RODZINNYM

Drzewo rodzinne, czyli genealogiczne to rysunek, który przedstawia historię rodziny. Rysunek przedstawiający dzieje jakiejś rodziny naprawdę wygląda jak drzewo. Mama i tata to grube konary, a wy jesteście cienkimi gałązkami. Drzewa genealogiczne tworzą ci, którzy są ciekawi, kim byli ich przodkowie.

Karina Piecuch kl.2 a

Chcę wiedzieć więcej o... WSPÓŁCZESNYCH KRÓLACH I KRÓLOWYCH.

Współcześni królowie, w odróżnieniu od swoich przodków, a także władców baśni, rzadko noszą korony i rządzą państwami. Elżbieta jest królową aż 15 państw (poza Wielką Brytanią, m.in. Australii, Kanady, Jamajki i Bahamów). Słynna ze swojej odwagi królowa dba o zdrowie swoich psów rasy corgie (czytaj: korgi). Jej pupile noszą np. specjalne buty, by nie uszkodzić sobie łap przy pałacu Buckingham (czytaj: Bakingam).

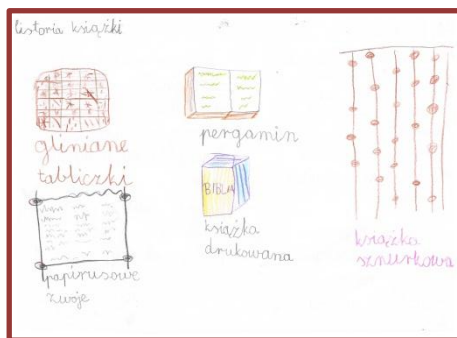
Harold, król wręczający Pokojową Nagrodę Nobla, aż 9 lat czekał, aby ożenić się ze swoją ukochaną Sanją. Jego dziecięce wspomnienia opisała wnuczka bajkopisarka (czyli córka Harold i Sonji), Martha Louise, w książce pt.: Dlaczego rodzina królewska nie nosi koron na głowach.

Norodom Sihamoni jest bardzo nietypowym królem. O wiele bardziej niż polityką i gospodarką interesuje się sztuką. Większość życia spędził poza ojczyzną, więc władca biegle czterema językami. Zanim objął tron w 2004 roku, przez 20 lat uczył we Francji baletu.

Kacper Filipczak kl. 3

Chcę wiedzieć więcej o... KSIĄŻKACH

Książki istniały zanim wynaleziono papier. Najpierw były książki w postaci glinianych tabliczek. Starożytni Egipcjanie mieli książki na zwojach papirusu. W tym samym czasie wynaleziono pergamin, który był robiony ze specjalnie wyprawianej skóry. Indianie mieli książki w postaci sznurków z supelkami lub kolorowymi muszelnkami. Później Chińczycy wynaleźli papier. Książki stały się dostępne dla wszystkich dopiero po wynalezieniu druku.

Marta Sieczkowska kl. 2b

Chcę wiedzieć więcej o... NOWOROCZNYCH ZABAWACH

Nowy Rok w każdym kraju obchodzony jest nieco inaczej.

Do jednych z najciekawszych zwyczajów noworocznych należy między innymi:

Parada Róż, która odbywa się w Pasadenie w Stanach Zjednoczonych. Jest to huczna zabawa, parada której główną atrakcją jest platforma z Królową Róż. Trasa parady ma długość 8 km i zakończona jest mieczem o Puchar Róż.

Kąpiel Niedźwiedzi Polarnych czyli zwyczaj, który obchodzony jest w Vancouver w Kanadzie. Członkowie tamtejszego klubu Pływackiego Niedźwiedzi Polarnych Nowy Rok świętują kąpiąc się w lodowatej wodzie przy plaży. Mając na sobie kolorowe kostiumy hartują się na nadchodzący rok. Zwolennikami takich atrakcji są członkowie polskiego Klubu Morsa.

Wiktoria Kolodyńska kl. 3c

Chcę wiedzieć więcej o... ŁYŻWACH

Łyżwy to niebryle jaki wynalazek! Ludzie jeżdżą na nich od czterech tysięcy lat. Ale ten, kto wymyślił łyżwy nie ślizgał się na nich dla przyjemności. Pracowników traktował je jak bardzo ważny środek lokocji. Dzięki łyżwom mógł się poruszać, polować i ścigać wrogów na skutych lodem rzekach i jeziorach.

Anna Kucaba kl. 2d

Chcę wiedzieć więcej o... O SANKACH

Początkowo sanki dla dzieci były odwzorowaniem dużych sanii i zaprzęgano do nich kucyka. Jednak takimi sankami wożono tylko dzieci z bardzo bogatych domów. Ich mniej zamożni rówieśnicy musieli zadowolić się deskami przybitymi do dwóch gąteży albo starym naczyniem do wyrobienia chlebowego ciasta. Znane nam dzisiaj sanki o wygiętych płozach pojawiły się dopiero w XIX wieku. Wymyślił je, zupełnie

przypadkowo niemiecki stolarz Michael Thonet. Pracując nad fotelem na biegunach, połączył końce przednich biegunów, aby zrobić oparcie dla nóg. Gdy spojrział na wykonany przez siebie mebel, stwierdził, że można go używać jako sanki.

Wiktoria Zmarz Kl. 3a

Chcę wiedzieć więcej o... SZTUCZNYM ŚNIEGU

Jeśli w zimie nie ma śniegu, nie musimy rezygnować z zimowych szaleństw. Ok. 50 lat temu wynaleziono sztuczny śnieg. Produkowany jest jak prawdziwy śnieg. Który jest zrobiony z zamrożonej wody tyle, że w maszynie. Sztuczny śnieg nie topnieje. Jest zrobiony z plastikowych wiórków. Nie dawno odkryto, że można go zrobić z ziemniaków.

Łukasz Pilecki kl.3a

Chcę wiedzieć więcej o... SANIACH

Mało które dziecko dzisiaj zjeżdżając na sankach zśnieżonej góry zdaje sobie sprawę, z tego, jak długą historię one mają i skąd właściwie się wzięły. Otóż sanie były pierwszym pojazdem, ludzie korzystali z nich, do przewożenia różnych

rzeczy, zanim jeszcze wynaleziono koło posługiwano się nimi przez cały rok, nawet gdy nie było śniegu. Pierwsze sanie wyglądały zupełnie inaczej niż dziś. Budowano je z dwóch tyczek przywiązanych do uprzęży zwierzęcia pociągowego i związkiwanego pośrodku. Trudno w to uwierzyć, ale gdyby nie sanie, nie byłoby piramid,

to na nich przemieszczano bardzo ciężkie bloki kamienne. Dzisiejszy kształt sanie zawdzięczają pierwszemu stolarzowi z Nadrenii. Robiąc fotel brujany, połączył końce

przednich biegunów deską i dotarło do niego, że taki przedmiot świetnie nadaje się do zjeżdżania po śniegu. Przez wiele lat konstruktorzy ulepszały sanki i dlatego dzisiaj jest tak dużo różnych sanek.

Kardina Kapuścińska

Chcę wiedzieć więcej o... BUTACH

Buty są częścią ubrania służą do chodzenia. Buty są różne na przykład: buty wodoodporne, buty sportowe, buty do śniegu. Buty mają podeszwy i sznurówki lub rzepy.

W pradawnych czasach, gdy ludzie chodzili boso ich stopy narażone były na zimno. Deszcz, kurz, a także niebezpieczny skałeczenia. Nasi przodkowie zajmujący się myślistwem zaczęli robić buty ze skór upolowanych zwierząt. Do dziś Indianie z Ameryki Północnej noszą buty z jednego płata skóry zszytego rzemykami. Są to tak zwane mokasyny.

W podobny sposób szyją swoje kierzpce polscy górale.

Julian Susarz kl. 2c

Chcę wiedzieć więcej o... DYNI

Mięsoz dojrzałej dyni zawiera dużo witaminy A i C. W Polsce najchętniej jadamy pestki.

Wydrążona w środku, odpowiednio przygotowana i podświetlona dynia lampion - jest główną atrakcją wieczoru, bez której nie można sobie wyobrazić HALLOWEEN.

Najdłuższą chyba na świecie dynią jest ta z bajki o Kopciuszk. To nie jabłko. Sliwka ani pomidor, lecz właśnie dynia za dotknięciem czarodziejskiej różdżki Dobrej Wróżki zmienia się we wspomnianą złotą karocę, w której biedna sierotka mknie na bal, aby spotkać swojego księcia.

Nic więc dziwnego, że dynie są takie pękate po prostu rozpięta je dumka.

Alicja Zarzyka kl. 2d

Chcę wiedzieć więcej o... RYCERZACH.

Chyba każdy chłopiec marzył kiedyś o tym by zostać rycerzem okrąglego stołu, jednak pewnie żaden nie wie jak trudne było życie rycerza. Rycerze zaczynali naukę w wieku 7 lat, tak, jak pierwszoklasiści. Jednak ich nauka była całkiem inna, niż ta w naszej szkole. Chłopcy musieli opuścić swój dom, by jako giermek zacząć trudną służbę u rycerza. Uczyli się oni jazdy konnej, polowania oraz władać różnymi rodzajami broni. Pasowanie na rycerza było uroczystą ceremonią, na której giermek składał przysięgę, w której zobowiązywał się przestrzegać kodeksu rycerskiego. Życie rycerza nie było łatwe, musiał on przestrzegać kodeksu rycerskiego, musiał być uczciwy, pobożny, uprzejmy i honorowy. Nie mógł okazywać strachu i miał obowiązek walczyć w obronie słabszych. Rycerz do walki wkładał zbroje, a by można było go rozpoznać, na tarczy malowano jego herb, czyli kolorowy wzór oznaczający pochodzenie jego rodu. Najdłynniejszym rycerzem w Polsce był Zawisza Czarny z Grybowa. Walczył on w bitwie pod Grunwaldem w 1410 roku.

Martyna Kapuścińska

Chcę wiedzieć więcej... O WRÓŻBACH KSIĄŻE Z BAJKI

Najpopularniejszą wróżbą andrzejkową pozostało do dziś lanie wosku. Pewnie dlatego, że można puścić wodze fantazji i pomarzyć. Roztopiony wosk wlewa się przez ucho od klucza do naczynia z wodą, po czym zastygniętą formę oświetla tak aby rzuciła cień. Z kształtu tego cienia odgaduje się przyszłość. Najlepiej aby wosk zastygł w kształcie zamku, bo to podobno wróży bajkowego księcia na męża.

Emilian Mulewicz kl. 2d

Chcę wiedzieć więcej o... CZARODZIEJACH

Najstarszy wizerunek czarownika został odkryty w 1994 roku w francuskiej jaskini Las Trois Freres. Liczące 10 000 lat naskalne malowidło przedstawia tańczącego mężczyznę przebranego za rogatego zwierzę. Badacze uważają, że to szaman, czyli plemienny mag, wykorzystujący moce natury. Taniec czarownika ma

sprowadzić deszcz lub zapewnić udane polowanie. Czarodziejki wyróżniają się nie tylko swymi uzdolnieniami, ale także strojem. Najbardziej charakterystycznym strojem maga jest, więc powłóczysta, elegancka szata, zwykle purpurowa lub czarna i dopasowany do niej spiczasty kapelusz, często ozdobiony gwiazdami. W bagażu czarodziejki znajduje się zwykle księga z zaklęciami, kryształowa kula, dzięki której można zobaczyć przyszłość, woreczek z substancjami do tworzenia eliksirów oraz magiczna różdżka.

Sandra Sienkiewicz kl. 2c

Chcę wiedzieć więcej o... TROLLACH

Według legend,trolle zrodziły się z Jötunów., groźnych olbrzymów ciemnej krainy Jötunheimu. Nie lubią innych ras, są brzydkie i garbate. Mają zakrzywione długie nosy, ogromne płaskie stopy, a ich głowę i nos pokrywa zarost przypominający mech. Jako stworzenia nocne mieszkają zwykle w jaskiniach, bo myślą, że światło słoneczne zmieni je w kamień.

Trollami nazywa się też uczestników forów internetowych, którzy prowokują innych do dyskusji, obrażając ich lub ośmieszając. Nie umieją przyznać się do błędów, często atakują i oszukują. Najlepszym sposobem na takie trolle jest niekarmienie, czyli unikanie dyskusji z nimi.

Rafał Koczera kl.2 b

Chcę wiedzieć więcej o... ZŁYCH POTWORACH

Chrześcijaństwo uważa smoki za złe istoty będące wcieleniem szatana. Smoki europejskie brudzą więc wstręt i grozę. Maja gadzie łuski, węzowy język i ogon oraz jadowita ślinę. Dodatkowo ziewają piekielnym ogniem i mają wielkie skrzydła, podobne do skrzydeł nietoperza. Pokonać te złe bestie mogą jedynie archaniołowie, na przykład Michał, lub święci, tacy jak Jerzy. Ich zwycięskie walki ze smokami wyrażają tryumf prawdziwej wiary nad grzechem i siłami ciemności.

Marcin Bereszowski, kl. 2 d

Chcę wiedzieć więcej o... SMOKACH

Smok Cmok

Jest na świecie wiele smoków różnorodnych,

a wśród nich są i zwyczajne i dziwaki.

Gdy zaś mowa o dziwakach, to czy wiecie kto jest swirem numer jeden w smoczym świecie?

To Smok Cmok - całusny smok!

Smok co cmoka cały rok!

Jeśli kiedy wam się zdarzy

Z nim spotkanie,

Jak myślicie moi drodzy co się stanie?

Rafał Witek

Chcę wiedzieć więcej o... SPANIU

Jak sobie pościelisz tak się wyśpisz - przysłowie to znali już starożytni Egipcjanie.

Ludzie zawsze dbali, aby mieć w swoim domu miejsce, w którym mogli by się porządnie wyśpać. Na przykład wielki władca Aleksander Macedoński sypiał w łóżku szczyrołotym. Nasz król Zygmunt August sypiał w łóżku wyłożonym kwiatami teraz w kanapach i sofach montuje się zagłówki, białe, półki, skrytki, podparcia i oświetlenia. Takie udogodnienia umożliwiają pracę, jedzenie,

czytanie i oglądanie telewizji bez wychodzenia spod kłody. Podobno wkrótce będzie można kupić łóżko, które gdy się na nim położy dopasuje się do naszego ciała.

Filip Pelczarski. Kl. 2 a

Chcę wiedzieć więcej o tym... JAK ZROBIĆ PRĄD Z JABŁEK

Przygotuj:

4 jabłki (albo inne soczyste owoce lub warzywa),

4 długie miedziane gwoździe,

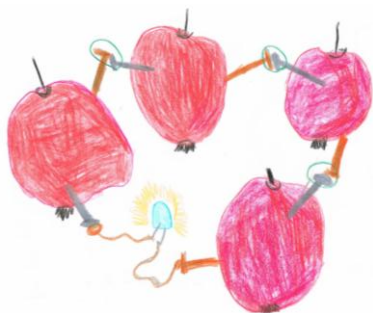
4 długie ocynkowane gwoździe

4 gumki recepturki do połączenia gwoździ w pary

Diodę LED

Drut miedziany

Uwaga: wszystko wykonaj pod opieką osoby dorosłej!

Połącz gwoździe (miedziany i ocynkowany) gumkami, a następnie wbij w owoce. Przymocuj drutem miedzianym diodę i zamknij obwód. Świeci!!!!

Źródłem elektryczności jest reakcja chemiczna między sokiem owoców a metalem gwoździ, zupełnie jak w kupionej baterijce.

Powodzenia!!!!

Mateusz Polanski kl. 2c

Chcę wiedzieć więcej o ... APTECE

Pierwsze notatki dotyczące leczenia odnaleziono w Egipcie i zwierzały blisko 900 leków na różne choroby. Datuje się je na około 1550 r.p.n.e. Wykorzystywano surowce pochodzenia naturalnego np. piłdun, opilki cedrowe, czosnek, jałowiec, mięta, tatarak, aloes, siemię lniane i koper, które często stosuje się w czasach opłecznych. Egipcjanie stosowali też środki pochodzenia zwierzęcego:

Wnętrznosci antylopy, krew psa, żółć ryby a nawet całe zwierzęta jaszczurki, węże. Przyrządzaniem leków zajmowali się kapłani w świątyniach. Wiele ich

filmach albo w muzeach. Są jednak i takie nakrycia głowy, które przetrwały stulecia. Nadal nosi się przecież berety i furażerki. Beduini noszą turbany a nocnica, to wiązana czapka do spania. Dużo składany cylinder to szapoklaka, a czapka z daszkiem to kaszkiet.

Małgorzata Kwalek kl.2 d

Chcę wiedzieć więcej o... LISTACHI!

Dawniej, gdy nie było poczty. Indianie z Ameryki Północnej do przekazywania informacji wykorzystywali dym z ognisk. Stawali nad dymiącymi ogniskami z płachtami i tak nimi machali, aby w górę leciały raz większe, a raz mniejsze kłęby dymu. Informację mógł odczytać tylko ten, kto rozumiał znaki dymu. W Afryce wiadomości rozchodziły się bardzo szybko dzięki tam-tamom - specjalnym bębnom, na których wystukiwano informacje. W każdej wiosce był ktoś, kto znał mowę bębnową, i gdy tylko usłyszał jakąś wiadomość, od razu wytukiwał ją, na zasadzie podaj dalej.

Filip Sienkiewicz kl.3b

Chcę wiedzieć więcej o... RUMAKACH ŚW. MIKOŁAJA

Bez nich Święty Mikołaj nie ruszyłby się z miejsca. To jego najwierniejsi pomocnicy. Nic dziwnego, że każdemu ze swoich reniferów nadaje imiona na przykład Kometek, Blykawiczny, Tancerz, Amorek, Firyczek, Pyszałek, Złośnik.

Chcę wiedzieć więcej o... ŚW. MIKOŁAJU

Zanim został świętym, był szanowanym biskupem Miry, miasta na terenie dzisiejszej Turcji. Słynął z dobrego serca i komu tylko mógł, pomagał na

różne sposoby. Niejedna legenda opowiada, jak to nasypał biedakom grosza przez okno, jak uratował zablakany statek na morzu albo zwrócił zrozpaczonemu rodzicom porwanego przez zbójców syna. Wszystkie dobre uczynki spełniał w wielkiej tajemnicy, aby nikt go nie zobaczył. I to mu zostało do dziś!

Mikołaju czekamy!!!

Podczas gdy Święty Mikołaj zaprzęga renifery do swoich wielkich sani wypełnionych prezentami, dzieci na całym świecie przygotowują się na jego przybycie. W Islandii stawiają buty na parapecie okna. Jeśli były grzeczne, mogą liczyć na miły upominek (lubużiaki znajdują w brucie ziemniaki!). W Anglii każde dziecko wiesza przy łóżku wielką skarpetę na prezenty. A w Irlandii musi dopilnować, aby przy drzwiach leżał pęczek marchewki dla reniferów.

Anna Gorczyńska kl.2d

Pisemko edukacyjne „Chcę wiedzieć więcej o...”

Teksty wybrała:

Elżbieta Gruba

Opracowanie komputerowe:

Alicja Staruchowicz-Pastuszczak

*Gromoc – Ola Dubis, Karolina Jasińska, Ola Mazgaj, Daria Wielgosz, Klaudia Jagielska,
Szymon Zdzienko, Jakub Wojtowicz, Gabryśia Zajac - uczniowie klasy 6b)*

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Św. Kingi

38-500 Sanok, ul. Rymanowska 17,

www.sp2.sanok.pl; e-mail: sp2.sanok@interia.pl